

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Fremstad, Inger B. Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 16.11.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Eldrerådet	010/17	28.11.2017
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	016/17	04.12.2017
Utvalg for levekår	048/17	04.12.2017
Formannskapet	072/17	29.11.2017
Kommunestyret	094/17	13.12.2017
Administrasjonsutvalget	003/17	11.12.2017
Utvalg for plan og samferdsel	066/17	05.12.2017
Havnestyret	019/17	07.12.2017

BUDSJETT 2018 - ØKONOMIPLAN 2018 - 2021

Vedlagte dokumenter:

Sør-Varanger_kommune_KOSTRA_Endelige_tall_pr_15.juni_2017_sendt
Budsjett 2018 - Økonomiplan 2018-2021 for Sør-Varanger kommune
SVAR PÅ SPØRSMÅL TIL REPRESENTANT WOLLMAN MAGGA
UFLE 04122017 FORSLAG FRA NINA G. NILSEN, UAVHENGIG REPRESENTANT
Vedtak sak 24-17 Budsjett 2018
PRESISERING VEDR. BUDSJETT KNYTTET TIL DAGSENTERTILBUD FOR DEMENTE
SVAR PÅ SPM FRA REPRESENTANT KNUT MORTENSEN

Dokumenter i saken:

2017022507 INNSYNSBEGJÆRING - FESTEAVGIFT

Kort sammendrag:

Kommunestyret skal i henhold til kommunelovens bestemmelser om årsbudsjett, innen utgangen av året vedta budsjett for det påfølgende kalenderår. En gang i året skal det vedtas en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal minst omhandle de fire neste budsjettårene. Årsbudsjett og økonomiplan skal, jfr. KL §§ 44 og 45, omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over kommunens sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Kommunens budsjett og økonomiplan bygger på samme mal som årsrapporten for tidligere år og presenteres med 11 ulike fagområder. Hvert fagområde presenteres med egne hovedoversikter som viser den økonomiske rammen for området. I tillegg fremkommer netto økonomisk ramme for hver enhet/avdeling innenfor de ulike områdene. Både årsbudsjettet og økonomiplanen består av en drifts- og en investeringsdel. Årsbudsjettet er økonomiplanens første år.

Kommunen kan ta opp lån til finansiering av investeringer i bygg, anlegg og varige driftsmidler til egen eie og bruk.

Faktiske opplysninger:

Det fremlagte budsjettet for 2018 er å betegne som et salderingsbudsjett der driftsnivået for 2017 er lagt til grunn. Med dette betyr at driftsnivået for 2017 i all hovedsak er videreført i budsjettforslaget for 2018. Det er ikke foreslått større strukturendringer, effektiviseringer eller endringer i neste års budsjettforslag, men rådmannen mener at dette må ses i en større sammenheng med hensyn på det pågående arbeidet med strategisk plan for oppvekst og strategisk plan for helse, omsorg og velferd.

Driftsbudsjettet for 2018 legges fram med et driftsresultat på 5,3 mill kroner noe som er langt lavere enn de anbefalinger fra Teknisk beregningsutvalg. Det budsjettet med en avsetning til disposisjonsfond på 6 mill kroner som i sin helhet er finansiert ved økning i eiendomsskatten.

Rådmannens budsjettforutsetninger fremgår av vedlagte budsjettdokument med gjeldende mål og premisser for kommunens nåværende tjenesteproduksjon.

Videre er det tatt hensyn til følgende premisser i budsjettet:

- Rentekostnader er budsjettert med dagens rentenivå
- Det er avsatt midler til å dekke lønnsoverheng fra 2017 og lønnsvekst for 2018.
- Pensjon er budsjettert etter prognoser fra kommunens pensjonsleverandører.
- Inntekter knyttet til bosetting er redusert, og driftsnivået er tatt ned tilsvarende. Sør-Varanger kommune har fått anmodning om bosetting av 22 flyktninger i 2018.
- Frie inntekter bygger på statsbudsjettet og KS sine prognoser for skatt og rammetilskudd.
- Det er budsjettert med en inntekt på 60,729 mill kroner i eiendomsskatt. For å oppnå inntekten er det lagt til grunn en eiendomsskattesats på 4,9 promille på boliger og fritidseiendom og 7 promille på næring, verk og bruk.
- Det er budsjettert med en avsetning til disposisjonsfond på 6 mill kroner som

- finansieres av økt eiendomsskatt.
- Konesjonskraften er solgt og det er budsjettet med riktig inntekt i forhold til salgssum.
- Utbytte fra selskaper er nedjustert med 1,8 mill kroner i henhold til varslet utbytte fra Varanger Kraft samt at utbytte fra Sør-Varanger Invest AS er tatt ut av budsjettet.
- Investeringsplanen er basert på vedtatt økonomiplan, kommunestyrevedtak i 2017 samt investeringsforslag fra enhetene.
- For 2018 medfører rådmannens forslag til investeringsplan et låneopptak på 182,68 mill kroner.
- Det er innarbeidet tiltak for 12 mill kroner for å bringe budsjettet i balanse hvorav økning i eiendomsskatt skal finansiere avsetning til disposisjonsfond med 6 mill kroner.

Sør-Varanger kommune står overfor store økonomiske utfordringer i årene som kommer. Kommunen har svært lite tilgjengelige midler på sparekonto, og har behov for å skaffe seg vesentlig bedre handlingsrom. Rente og avdragsbelastningen vil mot slutten av planperioden nærme seg 10 % av driftsinntektene noe som er svært høyt i kommunesammenheng. Norges bank har varslet en renteøkning, mulig allerede fra 2020. 1 % renteøkning vil for Sør-Varanger kommune utgjøre 14 mill kroner med den planlagte gjeldsbelastningen.

Sør-Varanger kommune har allerede en høy lånegjeld, og i økonomiplanperioden legges det opp til ytterligere investeringer med ny skole Bjørnevatn/Sandnes samt omsorgsboliger og bo- og avlastningssenter på Skytterhusfjellet.

Overføringene fra staten er avhengig av folketallet, og sammensetningene mellom de ulike aldersgruppene. Det er ikke forventning om at disse inntektene kommer til å øke vesentlig i planperioden, snarere tvert om dersom folketallet fortsetter å synke, slik tendensen i Sør-Varanger er nå. Kommunen vil tape på de frie inntektene (rammetilskudd, skatteinntekt og inntekstutjevning). Folkenedgangen i kommunen er fra 01.01.2016 til utgangen av 3 kvartal 2017 på 59 personer (folketallet pr.2 kvartal 2017 er 10 152) noe som utgjør vel 3,5 mill.kr i redusert rammetilskudd.

Staten har også varslet nedgang i rammetilskuddet som følge av effektivisering og omstilling. Allerede i 2018 er det lagt til grunn en effektiviseringsgevinst på 0,5% av driftsinntektene til kommunene, som medførere redusert rammetilskudd med tilsvarende.

Sør-Varanger kommune har et svært høyt driftsnivå, og ifølge KOSTRA-analysen utført av KS-konsulent (følger vedlagt). Kommunen har innenfor flere områder en tjenesteproduksjon som ligger svært høyt i forhold til andre kommuner og i forhold til utgiftsbehovet som ligger til grunn for inntektssystemet.

Rådmannen har, i forbindelse med budsjettframlegget, foreslått å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi. Det vil være behov for å innhente kompetanse for å jobbe med enkelte prosesser i prosjektet. Det legges opp til en innsparing på 50 mill kroner i prosjektperioden. Omstillingsarbeidet må ses i sammenheng med det igangsatte arbeidet med strategiske planer innenfor helse, omsorg og velferd, oppvekst og strategisk næringsplan.

Rådmannen ser at det er behov for en gjennomgang av alle tjenestene i kommunen med fokus på hva som er lovpålagte oppgaver og hvilke tjenester som ytes ut over dette. Flere utredninger innefor dette er allerede gjort og vil bli benyttet som grunnlagsmateriale for

omstillingsprosjektet og det pågåender planarbeidet.

I tråd med nasjonale føringer vil også dette omstillingsarbeidet være preget av fremtidige innovative løsninger innenfor digitalisering og teknologi, samtidig som økt fokus på samhandling vil være en nøkkelfaktor.

Befolkningsutviklingen i årene fremover mot 2040 med en stadig økende befolkning over 67 år gjør at rådmann sterkt anbefaler at det må gjøres tydelige grep for å skape handlingsrom, endre utgiftsnivå og benytte kommunens inntekter bedre.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, ifr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl § 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015. Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinge fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinge som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

Behandling 28.11.2017 Eldrerådet

Saksordfører: Kristiansen, Karstein

Forslag Forslag fra eldreråd. foreslått av :

Eldrerådet gir følgende innstilling til utvalg for levekår og kommunestyret:

1. Grunnbemanning i sykehjem må økes, reduksjon i forhold til dagens nivå vil være uforsvarlig.
1. Forebygging a. Styrke dagsentertilbud for personer med demenssykdom. b. Nordmo Gård må ikke legges ned før vi har et fullgodt alternativ. c. Kilden og Utsikten dagsenter samles i et sted, for eksempel gamle biblioteket.
1. Kommunen må inkludere frivillige lag og organisasjoner til aktivisering av eldre.
1. Velferdsteknologiløsninger må prioriteres høyt, dette gir mulighet for å bo lengre hjemme.
1. Hverdagsrehabilitering må også prioriteres for å gi folk en bedre fungering hjemme.
1. Kommunen må etablere flere korttidsplasser, da vi har for få i dag og nytt sykehus med færre senger vil øke behovet.
1. Eldrebolig ved Tangenlia, oppstart må inn i strategisk plan. Det må også planlegges ut fra nye tanker «smarte boliger/byer».
1. Vi har samiske ressurser i skoler og barnehager, disse bør også kunne benyttes i institusjoner.

Forslag fra eldrerådet enstemmig vedtatt.

Eldrerådet sitt vedtak i sak 010/17:

Eldrerådet gir følgende innstilling til utvalg for levekår og kommunestyret:

1. Grunnbemanning i sykehjem må økes, reduksjon i forhold til dagens nivå vil være uforsvarlig.
2. Forebygging a. Styrke dagsentertilbud for personer med demenssykdom. b. Nordmo Gård må ikke legges ned før vi har et fullgodt alternativ. c. Kilden og Utsikten dagsenter samles i et sted, for eksempel gamle biblioteket.
3. Kommunen må inkludere frivillige lag og organisasjoner til aktivisering av eldre.
4. Velferdsteknologiløsninger må prioriteres høyt, dette gir mulighet for å bo lengre hjemme.
5. Hverdagsrehabilitering må også prioriteres for å gi folk en bedre fungering hjemme.
6. Kommunen må etablere flere korttidsplasser, da vi har for få i dag og nytt sykehus med færre senger vil øke behovet.
7. Eldrebolig ved Tangenlia, oppstart må inn i strategisk plan. Det må også planlegges ut fra nye tanker «smarte boliger/byer».
8. Vi har samiske ressurser i skoler og barnehager, disse bør også kunne benyttes i institusjoner.

Behandling 29.11.2017 Formannskapet

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Forslag fra AP foreslått av Bergeng, Lena Norum:

BUDSJETT 2018 ØKONOMIPLAN 2018-2021

2018 2019 2020 2021

Innarbeidede tiltak jmf rådmannens budsjettforslag.

Vakant stilling - Koordinering- fag og forvaltningsenheten -290 0 0 0

Nedbemanning Koordinering- fag og forvaltningsenheten -500 -500 -500 -500

Økte brukerbetaling - praktisk bistand -120 -120 -120 -120

Nedbemanning lokalt hjelpemiddellager -500 -500 -500 -500

Økte brukerbetaling - Sykehjem -250 -250 -250 -250

Reduserte utgifter til Partnerskap for folkehelse -150 -150 -150 -150

Avvikle vedtak om farlig skolevei - Prestøya -180 -180 -180 -180

Generelt kutt i grunnskole -1500 -1500 -1500 -1500

* Økt festeavgift -750 -750 -750 -750

Økt eiendomsskatt -8141 -8141 -8141 -8141

Medfinansiering av tiltak ifm Masterplan for reiseliv fase 3 350 350

-12031 -11741 -12091 -12091

Nye tiltak

Nordmo gård - tiltak opprettholdes inntil videre innenfor egen organisasjon og rammer. Ytterligere omstilling. Rådmannen vurderer hele kommunens virksomhet og kommer med en tiltaksliste

på 20 mill som er realiserbar innen neste kommunestyre den 14.02.2018. Ut fra fremlagte tiltaksliste skal tiltak til

10 mill vedtas. All innsparing, 10 mill, settes på dispfondet. -10000

* Økt festeavgift - Feste av store arealer:

Sats i henhold til prisliste til og med 5 dekar deretter reduksjon for areal som overstiger 5 dekar med

50% av sats. For arealer over 10 dekar inngås individuelle avtaler.

Sum tiltak -22031 -11741 -12091 -12091

INVESTERINGSBUDSJETT - Lik rådmannens forslag

Forslag fra AP vedr. omstilling foreslått av Bergeng, Lena Norum:

Endringsforslag til innstilling, siste kapittel:

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom.

Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan.

Omstillingsarbeidet igangsettes i januar 2018 med bruk av egne ressurser og innenfor egne rammer.

Forslag Fra H vedr. innsparingstiltak foreslått av Johannesen, Eilif:

Rådmannen utreder inntjenings-/innsparingstiltak på minst 50 millioner, som presenteres kommunestyret senest 15. mai 2018. I tiltakslisten må det legges særlig vekt på strukturtiltak som skal skape en bærekraftig kommuneøkonomi fra 2019.

Forslag fra H foreslått av Johannesen, Eilif:

	2018	2019	2020	2021
Skolestruktur	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Merkantile stillinger	-7 500	-7 500	-10 000	-10 000
Økt brukerbetaling praktisk bistand	120	120	120	120
Avvikling "Inn på tunet"	900	900	900	900
Sum tiltak	-12 220	-12 220	-14 720	-14 720

Det ble votert slik:

1. Rådmannens forslag ble satt opp mot Høyres endringsforslag. Høyres endringsforslag fikk 2 stemmer (H), og falt dermed.
2. Rådmannens forslag ble satt opp mot Aps tiltaksforslag. Aps tiltaksforslag ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer (Sp).
3. Endringsforslag fra Ap vedr. omstilling ble enstemmig vedtatt.
4. Forslag fra H vedr. innsparingstiltak fikk 2 stemmer (H) og falt dermed mot 7 stemmer fra Ap og Sp.
5. Tilslutt ble det stemt over rådmannens innstilling med Aps endringsforslag og tilleggsforslag, som ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer (Sp).

Formannskapet sitt vedtak i sak 072/17:

Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr

50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl § 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015. Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingsats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingsats og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Omstillingsarbeidet igangsettes i januar 2018 med bruk av egne ressurser og innenfor egne rammer.

	2018-
2019-2020-2021	
Vakant stilling - Koordinering- fag og forvaltningsenheten	-290- 0- 0- 0
Nedbemanning Koordinering- fag og forvaltningsenheten	-500 -500 -500 -
500	
Økte brukerbetalinger - praktisk bistand	-120 -120 -
120 -120	
Nedbemanning lokalt hjelpemiddellager	-500 -500 -
500 -500	
Økte brukerbetalinger - Sykehjem	-250 -250 -
250 -250	
Reduserte utgifter til Partnerskap for folkehelse	-150 -150 -150 -
150	

Avvikle vedtak om farlig skolevei - Prestøya 180 -180	-180 -180 -
Generelt kutt i grunnskole 1500 -1500 -1500	-1500 -
* Økt festeavgift 750 -750 -750	-750 -
Økt eiendomsskatt 8141 -8141 -8141	-8141 -
Medfinansiering av tiltak ifm Masterplan for reiseliv fase	3 350 350
-12031 -11741 -12091 -12091 Nye tiltak	

Nordmo gård - tiltak opprettholdes inntil videre innenfor egen organisasjon og rammer.

Ytterligere omstilling.

Rådmannen vurderer hele kommunens virksomhet og kommer med en tiltaksliste på 20 mill som er realiserbar innen neste kommunestyre den 14.02.2018. Ut fra fremlagte tiltaksliste skal tiltak til 10 mill vedtas. All innsparing, 10 mill, settes på dispfondet. -10000

* Økt festeavgift - Feste av store arealer:

Sats i henhold til prisliste til og med 5 dekar deretter reduksjon for areal som overstiger 5 dekar med 50% av sats. For arealer over 10 dekar inngås individuelle avtaler.

Sum tiltak -22031 -11741 -12091 -12091

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Omstillingsarbeidet igangsettes i januar 2018 med bruk av egne ressurser og innenfor egne rammer.

Behandling 04.12.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Mikkola, Anders

Forslag Tilleggsforslag fra Parti uavhengig foreslått av Nilsen, Nina Gudrun:
Kommunestyret vil:

1. Sette prosessen med igangsetting av bygging av skole 9910, på vent 1 år. Da er strategisk plan for oppvekst ferdig.

2. Øremerke noen av kulturmidlene til frivillige lag og foreninger til aktiv tjeneste innen helse, omsorg og velferd, til de som ønsker å være med. Øke kulturmidler til de lag som er med i ordningen. Vurdere muligheten for å søke eksterne midler.

3. Bruke SVU i den to-årige omstillinga som rådmannen foreslår. En robust kommune gir ringvirkninger i hele lokalsamfunnet.

Forslag Forslag foreslått av Mikkola, Anders:
Saken tas til orientering.

Det stemmes først over tilleggsforslag. Tilleggsforslaget falt med 3 (AP og H) mot 1 stemme (Parti uavhengig).

Det stemmes over forslaget at saken tas til orientering. Enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 048/17:
Saken tas til orientering.

Behandling 04.12.2017 Rådet for likestilling av funksjonshemmede
Saksordfører:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 016/17:
Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis

rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittamme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl § 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015. Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinge fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinge som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

Behandling 05.12.2017 Utvalg for plan og samferdsel

Saksordfører: Trasti, Frank Emil

Forslag Rekkefølge på behandling av budsjett. foreslått av Emanuelsen, Tarja Karine:
Budsjett må behandles i råd og utvalg før saken skal behandles i formannskapet. Dette må tilpasses møteplanen for 2018.

Innstillingen og tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Utvalg for plan og samferdsel sitt vedtak i sak 066/17:

Budsjett må behandles i råd og utvalg før saken skal behandles i formannskapet. Dette må tilpasses møteplanen for 2018.

Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettet med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.

3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl § 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015. Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingsats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssetter og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

Behandling 07.12.2017 Havnestyret

Saksordfører: Johnsen, Veronica

Havnestyret tar rådmannens innstilling til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2028 til orientering og avventer partipolitisk behandling.

Havnestyret sitt vedtak i sak 019/17:

Havnestyret tar rådmannens innstilling til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2028 til

orientering og avventer partipolitisk behandling.

Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl § 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i

2015.Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

Adm.utvalget tar budsjettf 2018 og økonomiplan 2018 - 2021 til etterretning.

Administrasjonsutvalget sitt vedtak i sak 003/17:

Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl

§ 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015. Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingsats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingsatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Forslag fra uavhengig representant: Vedr budsjett og investeringer foreslått av Trasti, Frank Emil:

NØKKELTALL:

Vi må vise ansvar og styre etter de måltall kommunestyret har vedtatt. Dette er et felles ansvar som vi politikere nøye må vurdere særlig nye låneopptak opp mot.

Hvis vi fortsetter å ikke ta hensyn til viktige nøkkeltall for kommunen, havner vi raskt i uføre. Den nye kommeuneloven som er rett om hjørnet vil si noe om nettopp dette. Å sette av egenkapital til delfinansiering før man tar opp lån til investeringer, blir viktig fremover.

Vi vedtok for kort tid siden ifbm. kommunedelplanens samfunnsdel 2014-2026, en målsetting om at lånegjelda skal reduseres ned mot 100% av brutto driftsinntekten i perioden fram mot 2026. Likeså at vi skulle styre etter et netto driftsresultat på 1 % for de foregående årene og 4% av brutto driftsinntekter fra 2018-2026 (avsetning til dispfond). Rådmannen legger her opp til rundt en halv prosent for 2018. Vi får ikke "penger på bok" til å dekke uforutsette utgifter, kostnader til fremtidig renteheving eller midler som egenkapital til investeringer på denne måten.

Gjeldsgraden er i dag på 113%, og dette er FØR de investeringer (les:100% lånefinansierte) som foreslås i perioden 2018-2021.

STRATEGISKE PLANER:

Vi arbeider med strategiske planer tilpasset fremtiden innen flere områder nå.

Vi er av den oppfatning at vi ikke har råd til, eller er i en situasjon som tillater oss, å foreta beslutninger om investeringer før strategiske planer er vedtatt av kommunestyret. Vi må styre ETTER planene våre.

Hva om vi nå vedtar endringer i struktur før arbeidet med planene er ferdige? Vi kan da risikere å ha investert "feil" eller "for stort/smått".

De strategiske planene skal være et arbeidsverktøy for oss politikere og administrasjon fremover.

Vi støtter derfor rådmannens føringer og vil av den grunn ikke stemme for noen vedtak som endrer på strukturer i kommunen før planer er klare og vedtatt innen hvert område.

Vårt eneste unntak her er det planlagte bo og avlastingssenteret, nye «Villa aktiv» på Skytterhusfjellet, som vi foreslår fortsetter som planlagt.

GRUNNBEMANNING PLO: Vi mener at det er riktig å øke grunnbemanning innen pleie, omsorg og velferd da flere ansatte=økt grunnbemanning, har vist gir bedre drift, bedre arbeidsmiljø, redusert vikarbruk og lavere sykefravær, jfr. prosjekt på Prestøyhjemmet 2009-10 og flere steder i landet.

Innsats for å rekruttere må derfor vektlegges.

Et kommunalt bemanningsteam er ikke svaret pr. d.d. da vi allerede mangler mange stillinger i grunnbemanningen. Et slikt team hvor det tilbys høyere lønn vil mest sannsynlig rekruttere fra egne rekker. Og situasjonen kan dermed bli forverret.

Som beskrevet under arbeidsgruppas egne vedtatte "Suksesskriterier" for et bemanningsteam, står det "Faste stillinger i enhetene bør være besatt." Med 10 ledige årsverk høyskolestillinger som ikke er besatt i dag, er vi et stykke unna tilfredsstillende

grunnbemanning.

For å rekruttere til å få dette til, vil vi

1. tilby allerede ansatte med de samme vilkår som beskrevet i saksfremlegget til rådmannen under " Lønn og godtgjøring" med betingelser som fleksibilitet og arbeid annenhver helg, og

2. utlyse stillinger med ovennevnte samme vilkår for å fylle vakante stillinger. Dessuten skal det foreslåtte teamet finansieres ved kutt i omsorgen forøvrig. Dette vil kunne ramme "dobbelt opp".

INVESTERINGER: Vi må ha fokus på å investere for å møte eldrebølgen og de nasjonale føringer innen flere områder fra 2020. Det må investeres nå, for å være klare for fremtiden. Vi har tilnærmet 100% full drift på våre institusjoner innen PLO. Rådmannen oppgir at vi trenger 8 sykehj.pl. bare om 2-3 år, og videre rundt 30 sykehj.pl / omsorgsbolig om 20 år allerede.

KULTUR: Vi bruker mer innen kultur enn andre. Dette er viktig satsing. Vi foreslår å omdisponere deler av kulturmidlene til "aktiv tjeneste" ved at frivillige lag og foreninger hjelper kommunale brukere med hverdagslige sysler som besøkstjeneste, innkjøp, tur, snerydding, gressklipping m.v. Gjerne i samarbeid med Frivillighetssentralen som kanskje kan få en koordineringsrolle? Et samarbeid med NAV for å aktivisere arbeidsledige i slik aktivitet etter "Dansk modell" kan også være en ide. Kombinasjon?

Rådmann uttrykker flg.: "Med de utfordringene vi ser framover kommer frivillighet til å spille en enda viktigere rolle i samfunnet".

I Tana har man hatt et kartleggingsprosjekt som viser at behov for hemmetjeneste/hjemmesykepleie ofte er begrunnet i vel så mye behov for besøk som behov for andre tjenester.

Omstilling: Vi støtter rådmannens forslag om et 2-årig omstillingsprosjekt. Vi har fått høre at vi har greit med inntekter, men hvordan bruker vi egentlig pengene er et spørsmål, og på hvilke tjenester?

Vi foreslår at kommunens eget omstillingsforetak SVU engasjeres til denne jobben. En robust kommune vil gi ringvirkninger i hele lokalsamfunnet.

Forslag fra uavhengig representant: Verbalforslag: Omstilling foreslått av Nilsen, Nina Gudrun:

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom.

Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan.

En tverrpolitisk styringsgruppe, hvor alle partier er representert, oppnevnes for omstillingsprosjektet.

Sør-Varanger Utvikling engasjeres og prosjektet søkes finansiert av SVU's omstillingsmidler.

Forslag fra uavhengig representant: Verbalforslag: Strategiske planer foreslått av Nilsen, Nina Gudrun:

Kommunestyret ber om at administrasjonen utreder muligheten for at investeringene til skole9910 utsettes til årene 2019 og 2020, slik det opprinnelig var foreslått i rådmannens forslag til økonomiplan for perioden 2017-2020.

Kommunestyret kan ikke anbefale endringer i skolestruktur før ny oppvekstplan er ferdig vedtatt. Dette siden planen vil fortelle noe om hvordan kommunen ser for seg fremtidens skolestruktur, noe som igjen kan få innvirkning på innhold og størrelse på ny skole9910.

Forslag fra uavhengig representant: Verbalforslag: Kultur foreslått av Nilsen, Nina Gudrun: Kommunestyret ber administrasjonen utrede en ordning der frivillige lag og foreninger og andre innen kultursektoren, bidrar til aktivisering av eldre og pleietrengende. Kommunestyret foreslår videre å omdisponere deler av kulturbudsjettet til dette. Tjenester til besøk, innkjøp, snerydding, gressklipping m.v. er eksempler på dette. En mulighet er samarbeid med Frivillighetssentralen om en koordineringsrolle. Videre kan NAV kontaktes for å se på mulighet for å aktivisere arbeidsledige i slik aktivitet.

Forslag fra Høyre: Verbalforslag: Utredning inntjenings-/sparingstiltak foreslått av Johannesen, Eilif:

Rådmannen utreder inntjenings-/sparingstiltak på minst 50 millioner, som presenteres kommunestyret senest ila mai 2018. I tiltakslisten må det legges særlig vekt på strukturtiltak som skal skape en bærekraftig kommuneøkonomi fra 2019.

Forslag fra Høyre: Budsjett 2018-2021 foreslått av Johannesen, Eilif:

DRIFTSBUDSJETT 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
Skolestruktur	-6 000	-12 000	-12 000	-12 000
Merkantile stillinger	-7 500	-10 000	-10 000	-10 000
Økt brukerbetaling praktisk bistand	-120	-120	-120	-120
Avvikle vedtak om farlig skolevei	180	180	180	180
Prestøya				
Tilskudd til turistnæringen	350	350		
Avvikling "Inn på tunet"	900	900	900	900
Sum tiltak 2018-2021	-12 190	-20 690	-21 040	-21 040

Næringssjef (fra næringsfondet)	500	750		
---------------------------------	-----	-----	--	--

Skolestrukturtiltaket er permanent nedleggelse av skolene: Jakosbnes, Jarfjord, Skogfoss og Neiden.

INVESTERINGSBUDSJETT 2018-2021

Rådmannens forslag, men Skole 9910, Bo- og avlastningssenter og Kirkenes barnehage forutsetter vedtak av driftsbudsjett med implementering av bærekraftige strukturtiltak.

Forslag fra Høyre: Verbalforslag barnehage foreslått av Alstadsæter, Tove:

Sør-Varanger Høyre foreslår å fremskynde bygging av ny Kirkenes barnehage til 2018. Når byggingen pågår benyttes Einerveien barnehage. Da nye Kirkenes barnehage er ferdigbygd, selges Einerveien barnehage.

Forslag fra SV/Sp/Ap: Verbalforslag: Privatisering og konkurranseutsetting foreslått av Gabrielsen, Pål K.:

Sør-Varanger Kommune skal ivareta egne tjenester innenfor egen organisasjon. Hvis det for enkelte tjenester ikke er mulig skal avvik fra dette vedtas av kommunestyret.

Forslag fra SV/Sp/Ap: Verbalforslag: Utfasing av vikarbyrå foreslått av Gabrielsen, Pål K.:

Rådmannen skal til første kommunestyremøte etter sommeren 2018 presentere en plan for utfasing av all bruk av private vikarbyrå i helse og omsorgstjenesten. Rådmannen skal til hvert kommunestyremøte fremover rapportere bruk og videre planer for bruk av vikarbyråer.

Forslag fra Ap/SV/Sp: Budsjett 2018 Økonomiplan 2018-2021 Fellesforslag fra SV, SP og AP foreslått av Bergeng, Lena Norum:

BUDSJETT 2018 ØKONOMIPLAN 2018-2021				
	2018	2019	2020	2021
Innarbeidede tiltak jmf rådmannens budsjettforslag.				
Vakant stilling - Koordinering- fag og forvaltningsenheten	-290	0	0	0
Nedbemanning Koordinering- fag og forvaltningsenheten	-500	-500	-500	-500
Økte brukerbetalinger - praktisk bistand	-120	-120	-120	-120
Nedbemanning lokalt hjelpemiddellager	-500	-500	-500	-500
Økte brukerbetalinger - Sykehjem	-250	-250	-250	-250
Reduserte utgifter til Partnerskap for folkehelse	-150	-150	-150	-150
*Avvikle vedtak om farlig skolevei - Prestøya	-90	-180	-180	-180
Generellt kutt i grunnskole	-1500	-1500	-1500	-1500
* Økt festeavgift	-750	-750	-750	-750
Økt eiendomsskatt	-8141	-8141	-8141	-8141
Medfinansiering av tiltak ifm Masterplan for reiseliv fase 3	350	350		
	-11941	-11741	-12091	-12091
Nye tiltak				
Nordmo gård - tiltak opprettholdes tom 2019 innenfor egen organisasjon og rammer.				
Ytterligere omstilling. Rådmannen vurderer hele kommunens virksomhet og kommer med en				

tiltaksliste				
på 20 mill som er realiserbar innen neste kommunestyre				
den 14.02.2018 Ut fra fremlagte tiltaksliste skal tiltak til				
10 mill vedtas. All innsparing, 10 mill, settes på dispfondet.	-10000			
Endring i skolestruktur skal ikke være et tiltak i denne innsparingen.				
* Økt festeavgift - Feste av store arealer:				
Sats i henhold til prisliste til og med 5 dekar				
deretter reduksjon for areal som overstiger 5 dekar med				
50% av sats. For arealer over 10 dekar inngås individuelle				
avtaler.				
* Avvikle vedtak om farlig skolevei - Prestøya fra høsten 2018				
Dette forutsetter at rådmann gjenopptar arbeidet med sikkerhetstiltak				
langs veien slik at den kan klassifiseres som trygg.				
Gratis halleie Barntshallene fra august 2018	530	1270	1270	1270
Distriktpott idrett	150	150	150	150
Bjørnevatn IL	150			
Sum tiltak	-21111	-13161	-13161	-13161
INVESTERINGSBUDSJETT - Lik rådmannens forslag				
Nye tiltak investering				
Fiberpakke distrikter	-10000	-10000	-10000	-10000

Forslag fra Sp/SV/Ap: Verbalforslag: Fakturering av kommunale avgifter. foreslått av Josefsen, Ole K.:

Vi ber rådmannen utrede en ordning med månedlig fakturering av kommunale avgifter. Dette for å gi kommunens befolkning en mer forutsigbar økonomi.

Forslag fra Høyre: Verbalforslag: Næringssjef foreslått av Johannesen, Eilif:
Næringssjef ansettes snarest. Stillingen finansieres fra næringsfondet med 500.000 i 2018 og 750.000 i 2019. Stillingen finansieres over ordinært driftsbudsjett fra 2020.

Forslag fra Ap/SV/Sp: Verbalforslag: Samepolitisk råd foreslått av Magga, Mariann Wollmann:

Sør-Varanger kommunestyre ber rådmannen utrede opprettelse av et eget samepolitisk råd/utvalg. Samepolitisk råd skal gi råd i saker som angår det samiske i Sør-Varanger

Forslag fra Ap/SV/Sp: Verbalforslag: Videre bruk av Fossheim skole, Sandnes skole og enerverende barnehage foreslått av Wartainen, Ingvild:

Sør-Varanger kommunestyre ber rådmann utrede videre bruk av Fossheim skole Neiden og Einerveine barnehage. Videre bes rådmann utrede videre bruk av Sandnes skole når skole 9910 står ferdig høsten 2019 og tomte til Bjørnevatn skole når Bjørnevatn skole er revet.

Forslag fra Ap/SV/Sp: Verbalforslag: Næringssjef foreslått av Wartainen, Ingvild:

Sør-Varanger kommunestyre ber rådmann se på muligheten å opprette en stilling som næringssjef innenfor eksisterende organisasjon og rammer. Stillingen skal ikke utløse flere ansettelser eller øke lønnskostnadene. Sør-Varanger kommunestyre ser dette som et tiltak i prosessen med å bli en næringsvennlig kommune.

Forslag fra Ap/SV/Sp: Endringsforslag styringsgruppe foreslått av Gabrielsen, Pål K.:

Styringsgruppa for omstillingsarbeidet skal være representert ved gruppelederne i kommunestyret.

Uavhengige representanter trakk sitt forslag om innspill til budsjett, og det ble derfor ikke votert over forslaget.

Voteringsrekkefølge:

Forslag fra H ble satt opp mot fellesforslag fra Ap/SV/Sp, der fellesforslaget fikk 21 stemmer (Ap, SV, Sp og uavhengig representant Frank Emil Trasti).

Deretter ble det votert over endringsforslag fra Ap/SV/Sp vedr. styringsgruppe for omstillingsprosjektet, som ble enstemmig vedtatt.

Det ble votert over verbalforslagene, slik:

1. Fra uavhengige representanter vedr. omstillingsprosjekt. Forslaget fikk 3 stemmer (uavhengige representanter og FrP), og falt dermed.
2. Fra uavhengige representanter vedr. skole 9910/skolestruktur. Forslaget fikk 3 stemmer (uavhengige representanter og FrP), og falt dermed.
3. Fra uavhengige representanter vedr. frivillige lag og foreninger. Forslaget fikk 7 stemmer (uavhengige representanter, FrP og H) og falt dermed.
4. Fra Høyre vedr. innsparing 50 millioner. Forslaget fikk 5 stemmer (H og FrP) og falt dermed.
5. Fra Høyre vedr. barnehage. Forslaget fikk 7 stemmer (H, FrP og uavhengige representanter), og falt dermed.
6. Fra Høyre vedr. næringssjef. Forslaget fikk 7 stemmer (H, FrP og uavhengige representanter), og falt dermed.
7. Fra Ap/SV/Sp vedr. privatisering. Forslaget ble vedtatt med 19 mot 7 stemmer (H, FrP og uavhengige representanter).
8. Fra Ap/SV/Sp vedr. utfasing av vikarbyrå. Forslaget ble vedtatt med 19 mot 7 stemmer (H, FrP og uavhengige representanter).

9. Fra Ap/SV/Sp vedr. fakturering. Forslaget ble vedtatt med 22 mot 4 stemmer (H).
10. Fra Ap/SV/Sp vedr. samepolitisk råd. Forslaget ble vedtatt med 22 mot 4 stemmer (H).
11. Fra Ap/SV/Sp vedr. bruk av skolebygg og barnehage. Forslaget ble vedtatt med 19 mot 7 stemmer (FrP, H, uavhengige representanter).
12. Fra Ap/SV/Sp vedr. næringssjef. Forslaget ble vedtatt med 19 mot 7 stemmer (FrP, H, uavhengige representanter).

Det ble så votert over forslag fra utvalg for plan og samferdsel om behandlingstidspunkt for budsjett, som ble enstemmig vedtatt.

Tilslutt ble det votert over endelig budsjett med tillegg av vedtatte verbalforslag, som ble vedtatt med 21 mot 5 stemmer (H, uavhengig representant Nina G. Nilsen).

Kommunestyret sitt vedtak i sak 094/17:

Budsjett og økonomiplan 2018-2021 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 12,031 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 7,1 mill. kroner i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2017 og lønnsoppgjør for 2018. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 6 mill. kroner.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2018 på 162,7 mill. kroner. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2018 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2018. Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a. Den alminnelige

eiendomsskattesatsen for skatteåret 2018 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2018 er 4,9 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Ekstl § 11 andre ledd. Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2018 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015. Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Ekstl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2018. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,6 %, gjeldende fra 01.01.2018.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingsssats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingsssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Etter anmodning fra IMDI vedtar kommunestyret å bosette 22 flyktninger i 2018. Kommunestyret vedtar videre å bosette inntil 40 flyktninger hvert år i perioden 2019-2021. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid med næringsplan. Gruppelederne er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

BUDSJETT 2018 ØKONOMIPLAN 2018-2021				
	2018	2019	2020	2021
Innarbeidede tiltak jmf rådmannens budsjettforslag.				
Vakant stilling - Koordinering- fag og forvaltningsenheten	-290	0	0	0
Nedbemanning Koordinering- fag og forvaltningsenheten	-500	-500	-500	-500
Økte brukerbetalinger - praktisk bistand	-120	-120	-120	-120

Nedbemanning lokalt hjelpemiddellager	-500	-500	-500	-500
Økte brukerbetalinger - Sykehjem	-250	-250	-250	-250
Reduserte utgifter til Partnerskap for folkehelse	-150	-150	-150	-150
* Avvikle vedtak om farlig skolevei - Prestøya	-90	-180	-180	-180
Generelt kutt i grunnskole	-1500	-1500	-1500	-1500
* Økt festeavgift	-750	-750	-750	-750
Økt eiendomsskatt	-8141	-8141	-8141	-8141
Medfinansiering av tiltak ifm Masterplan for reiseliv fase 3	350	350		
	-11941	-11741	-12091	-12091
Nye tiltak				
Nordmo gård - tiltak opprettholdes tom 2019 innenfor egen organisasjon og rammer.				
Ytterligere omstilling. Rådmannen vurderer hele kommunens virksomhet og kommer med en tiltaksliste				
på 20 mill som er realiserbar innen neste kommunestyre				
den 14.02.2018 Ut fra fremlagte tiltaksliste skal tiltak til				
10 mill vedtas. All innsparing, 10 mill, settes på dispfondet.	-10000			
Endring i skolestruktur skal ikke være et tiltak i denne innsparingen.				
* Økt festeavgift - Feste av store arealer:				
Sats i henhold til prisliste til og med 5 dekar				
deretter reduksjon for areal som overstiger 5 dekar med				
50% av sats. For arealer over 10 dekar inngås individuelle				
avtaler.				
* Avvikle vedtak om farlig skolevei - Prestøya fra høsten 2018				
Dette forutsetter at rådmann gjenopptar arbeidet med sikkerhetstiltak				
langs veien slik at den kan klassifiseres som trygg.				
Gratis halleie Barntshallene fra august 2018	530	1270	1270	1270
Distriktpott idrett	150	150	150	150
Bjørnevatn IL	150			
Sum tiltak	-21111	-13161	-13161	-13161

INVESTERINGSBUDSJETT - Lik rådmannens forslag				
Nye tiltak investering				
Fiberpakke distrikter	-10000	-10000	-10000	-10000

Sør-Varanger kommune skal ivareta egne tjenester innenfor egen organisasjon. Hvis det for enkelte tjenester ikke er mulig skal avvik fra dette vedtas av kommunestyret.

Rådmannen skal til første kommunestyremøte etter sommeren 2018 presentere en plan for utfasing av all bruk av private vikarbyrå i helse og omsorgstjenesten. Rådmannen skal til hvert kommunestyremøte fremover rapportere bruk og videre planer for bruk av vikarbyråer.

Vi ber rådmannen utrede en ordning med månedlig fakturering av kommunale avgifter. Dette for å gi kommunens befolkning en mer forutsigbar økonomi.

Sør-Varanger kommunestyre ber rådmannen utrede opprettelse av et eget samepolitisk råd/utvalg. Samepolitisk råd skal gi råd i saker som angår det samiske i Sør-Varanger

Sør-Varanger kommunestyre ber rådmann utrede videre bruk av Fossheim skole Neiden og Einerveine barnehage. Videre bes rådmann utrede videre bruk av Sandnes skole når skole 9910 står ferdig høsten 2019 og tomta til Bjørnevatn skole når Bjørnevatn skole er revet.

Sør-Varanger kommunestyre ber rådmann se på muligheten å opprette en stilling som næringssjef innenfor eksisterende organisasjon og rammer. Stillingen skal ikke utløse flere ansettelser eller øke lønnskostnadene. Sør-Varanger kommunestyre ser dette som et tiltak i prosessen med å bli en næringsvennlig kommune.

Budsjett må behandles i råd og utvalg før saken skal behandles i formannskapet. Dette må tilpasses møteplanen for 2018.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

